Extracts from Labzik

by Hava Pava

Transl. Ilan Pillemer

July 12, 2021

Contents

Contents		1
1	The crisis dog.	
	.דאַס קריזיס הינטעלע	3

2 CONTENTS

Chapter 1

The crisis dog. דאָס קריזיס הינטעלע.

A woman from Brozville ¹ takes her little dog and puts him inside a basket, so that he is not able to see the journey. Nevertheless, Labzik takes joy that someone is putting him in a basket. Thus, he is lying there with his little tummy upwards and waving his little feet and full of delight.

The woman goes up to Soter Avenue Station, throws in a nickel, and

נעמט אַ פֿרױ פֿון בראָזװיל איר הינטעלע און לייגט דאָס אַריין אין אַ קויש, קעדיי ס'זאָל ניט קענען זען דעם װעג. אָבער לאַבזיק פֿרייט זיך, װאָס מען לייגט דאָס אין אַ קױש. ליגט דאָס דאָרטן מיטן בייכעלע אַרױף און װאַרפֿט מיט די פֿיסעלעך און קעװלט אָן.

גייט אַרױף די פֿרױ אױף סאָטער עװענײ סטײשאָן, װאָרפֿט אַרײן אַ ניקל און לױפֿט אַרױף

¹Bronxville, perhaps?

runs up above. A train is already waiting, which speeds along with them clicka-clack over all the rooftops of the houses and then under the ground, and then once again up and above all the rooftops, and later again under the ground.

And meanwhile, as the train travels, the woman speaks to the little dog that is in the basket.

"And Labzik, don't be cross with me, that I am doing this. It is on account of the crisis."

"Woof, woof," goes Labzik and wants to lick with his little tongue the tip of her nose.

The woman, not allowing her nose to be licked, continued speaking: "And do not think, Labzik, that I dislike you. I love you, but there is nothing to give you to eat, and because of this we even have also sent our small daughter, Emen, away to her Aunt in Boston."

"Woof, woof" replies Labzik and wants "האַוו" ענטפֿערט לאַבזיק און וויל אַ to nibble her finger with his little teeth.

The train speeds over all the rooftops, the train speeds under the ground and so they arrive in the Bronx, at the Jackson Avenue Station. The train waits there for one minute. The lady from Bronxville gets up. This is in order to quickly take Labzik from the basket and put him out on the platform; and she herself remains, the woman from Bronzville, inside the train. The doors are closing and the little dog is running still and calling with all his might:

"Woof, woof, don't leave me behind, don't leave me over here."

But it has already happened. The train has left with the woman from Bronzville and the little dog has been left behind, alone, in a strange city with a note attached to his neck.

At first it was so: Labzik thought that it was only a joke, and soon someאויבן. וואַרט שוין אַ באַן, וואָס לויפֿט מיט זיי גיך־גיך איבער אַלע דעכער פֿון די הייזער און דערנאַכדעם אונטער דער ערד, און נאַכאַמאַל אויבן איבער אַלע דעכער, און ווייטער אַמאַל אונטער דער ערד.

ווי אַזוי די באַן פֿאָרט רעדט דערווייל די פֿרוי צום הינטעלע, וואָס אין קויש.

איך און לאבזיק זיי ניט בייז אף מיר, וואס איך "און לאבזיק טו אזוי. ס'איז צוליב דעם קריזיס."

"האַוו, האַוו," מאַכט לאַבזיק און וויל איר אַ לעק טאָן מיטן צינגל אָן איר שפּיץ נאָז.

לאַזט זיך ניט די פֿרוי אַ לעק טאַן אַן דער נאַז רעדט ווייטער: "און מיין ניט, לאַבזיק, אַז איך האָב דיך פֿיינט. איך האָב דיך ליב, נאָר סיאיז ניטאָ דיר וואָס צו געבן צום עסן דערפֿאַר טאַקע האַבן מיר אויך אַוועקגעשיקט אונזער . קליינע טאַכטער עמאַן צוּ דער טאַנטע קיין באָסטאָן

.כאַפּ טאָן איר פֿינגער מיט די ציינדעלעך

לויפֿט די באַן איבער אַלע דעכער, לויפֿט די באַן אונטער דער ערד און אַזױ קומען זײ אַן אין די בראַנקס צו דזשעקסאַן עווענוי סטיישאַן. שטעלט זיך דאַרטן אַפּ די באן אף איין מינוט. הויבט זיך אויף די פֿרוי פֿון בראָנזוויל. גיט זי אַ כאַפּ לאַבזיק פֿון קויש און שטעלט אים אַרוים אַף דער פּלאַטפֿאָרמע און אַליין בלייבט זי, די פֿרוי פֿון בראַנזוויל, אינעווייניק אין דער באַן. די טירן פֿאַרמאַכן זיך און דאָס הינטעלע לױפֿט נאד און שרייט מיט אלע קויכעס:

האוו, האוו, לאַז מיר ניט איבער, לאַז מיר "האוו, ניט איבער."

אָבער ס'איז שוין פֿאַרפֿאַלן. די באַן איז אַנטלאַפֿן מיט דער פֿרױ פֿון בראַנזװיל און דאָס הינטעלע איז איבערגעבליבן אַליין אין אַ פֿרעמדער שטאָט מיטן צעטעלע אַפֿן האַלדז.

איז פֿריער געווען אזוי: לאבזיק האַט געמיינט, אַז ס'איז אין שפּאַס בלויז, און באַלד וועט מען 75

one will come to fetch him. Therefore he laid himself down in a corner and waited.

He waits and waits and the day passes so and the night arrives. And he begins to whimper in the silence.

"Ooo, Ooo, Ooo."

There is always a train with the working class rushing in. Then opening its doors, and soon they are all around and jumping down the steps. But noone notices Labzik.

He already is beginning to sob in the catch of his breath.

"OO-oo, OO-oo"

Again a train is rushing in, the doors suddenly opening, workers hurrying around, and also jumping down the steps.

Labzik is already getting up. He walks along the platform, there and back, with drooping ears and whimpering.

"00-00-00"

Meanwhile rain begins to fall. It is becoming cold. Trains are coming in a rush, people are moving all around, but no-one notices the little dog with a note attached to his neck.

Then Labzik is considering that he will just pass away, and that this will be really terrible if he will die, and he felt deep pity for his lonesome self and wimpers like a small child:

"Iii, iii, ,iii"

Now, we will leave behind the platform on which there is an "iii, iii, iii" and we will meanwhile tell of Beryl the operator.

Beryl the operator has large black eyes which are always laughing. He also has an extremely efficient wife who is called Mali; a small boy who is called Mulik and a small girl, who is called Rifkele. He had travelled in the train, he had sat near the window and looked outside

דאָס קומען אָפּנעמען. האָט זיך דאָס אַנידערגעלייגט אין אַ ווינקעלע און געוואַרט.

וואַרט דאָס און וואַרט און דער טאַג פֿאַרגײט אַזוי און ס'קומט אָן די נאַכט. הייבט דאָס אָן צו וויינען אין דער שטיל.

"וואו, וואו, וואו,

לויפֿט אַלעמאָל אָן אַ באַן, עפֿענען זיך די טירן, לויפֿן זיי אינגיכן אַרוים און שפּרינגען אַראָפּ דער טרעפּ. אַף לאַבזיך קוקט זיך אָבער קיינער ניט אום.

:הויבט דאָס שוין אָן צו וויינען אינדערהויך

"וואַדו, וואדו.,

לױפֿט װידער אָן אַ באַן, צעעפֿענען זיך די טירן מיטאַמאָל, לױפֿן אַרױם אַרבעטער און שפּרינגען אױך אַראָפּ די טרעפּ.

הויבט זיך שוין לאַבזיק אויף. שפּאַנט זיך איבער דער פּלאַטפֿאָרמע אַהין און צוריק מיט איבער דער פּלאַטפֿאָרמע און וויינט: אַראַפּגעלאַזטע אויערן און וויינט:

וו־א־ו.

דערווייל הייבט אָן צו פֿאַלן אַ רעגן. ס'ווערט קאַלט. באַנען צו לוּיפֿן, מענטשן גייען אַרויס, אָבער קיינער קוקט זיך ניט אום אַפֿן הינטעלע מיטן צעטעלע אַפֿן האַלדז.

טראַכט שוין לאַבזיק אַז ס'וועט נאָך שטאַרבן און אַז ס'וועט זיין זייער שלכט, אַז ס'וועט שטאַרבן, האָט דאָס שטאַרק ראַכמאָנעס אַף זיך אַליין און כניקעט ווי אַ קליין קינד:

"אי, אי, אי."

וועלן מיר דאָס איבערלאָזן אַף דער פּלאַטפֿאָרמע ווי ס'כניקעט אי, אי, אי, און מיר וועלן דערווייל דערציילן פֿון בערל דעם אַפּרייטער.

בערל דער אַפּערייטער האָט גרויסע שוואַרצע אויגן, וואָס לאַכן שטענדיק. ער האָט אויך אַ ווייב אַ בעריע, וואָס הייסט מאַלי, אַ קליין אינגל, וואָס הייסט מוליק און אַ קליין מיידעלע, וואָס הייסט ריפֿקעלע. איז ער זיך געפֿאָרן אין באַן, געזעסן לעבן פֿענצטער און ארויסגעקוקט.

"Ach", he is muttering, "It is raining, oh but what a worthless rain. At least there will be a good dinner."

The Lexington Avenue Express pulls up by Jackson Avenue, and then Beryl the Operator with the laughing eyes rushes, wanting to already dash home, but nevertheless he quickly notices the little dog with the little note attached to his neck who is shivering from cold and whimpering like a child.

"Iii. iii. .iii"

115

125

130

145

He is stooping down towards him, and then he licks Beryl's fingers. Beryl enjoyed it when his fingers are being licked. Then he read over the note and on it there was written as so: "It is a crisis. My husband has no work. And we dont have anything to give to eat. Good people, who still have work, take him in. He is called "Labzik"."

Beryl quickly thinks through it:

"Should I take him home, or should I not take him. One will surely need to feed him and I have such meagre work. But so what that the work is meagre. I will take him home."

He then swaddles him in the "Morning- "וויקלט ער דאָס איין אין דער "מאָרגן־פֿרייהייט Freedom" and Lazik allows this. Its already clear that he has just happened upon a good person.

I indeed do not need to tell you the great joy of Rifkele and Mulik when their father Beryl the operator brought the crisis-dog into the house. They gave him warm milk. They washed him. They dried him with a towel, and after this they lay him down to sleep. Rifkele rocked him a little and whispered:

"Oh, Labzik, Oh, sleep little dog from the crisis, sleep. The new beginnings will soon drive out the crisis. Oh, sleep, sleep."

And then Labzik indeed took the advice and fell asleep.

אַך", מאַכט ער, "ס'גייט אַ רעגן, אַבער אַ "אַך", קאָפּאַרע דער רעגן. אַבי ס'וועט זיין אַ גוטע וועטשערע.

שטעלט זיך אפּ דער לעקסינגטאן עוועניו עקספּרעס לעבן דזשעקסאַנ עוועניו, לויפֿט ארוים בערל דער אפּרייטער מיט די לאכנדיקע אויגן און וויל זיך שוין לאָזן אַהיים, דערזעט ער אָבער באַלד דאָס הינטעלע מיטן צעטעלע אַפֿן האַלדז, וואָס ציטערט פֿון קעלט און כניקט ווי א קינד:

"אי, אי, אי."

בויגט ער זיך אַן צו דעמ לעקט דאַס בערעלן די פֿינגער. געפֿעלט עס בערעלן, וואָס מען לעקט אים די פֿינגער. ליינט ער איבער דאַס צעטעלע און ס'שטייט דאַרטן אַנגעשריבן אַזוי: ס'איז אַ קריזיס. מיין מאַן אַרבעט ניט. און מיר האַבן עס ניט וואַס צו געבן עסן. גוטע מענטשן, וואָס האָבן נאָך אַרבעט, נעמט דאָס אַריין. ס'הייסט "לאַבזיק".

גיט בערל א טראכט צו זיך:

זאל איך דאָס נעמען אהיים, אַדער זאַל "זאל איך איך דאָס ניט נעמען. מען וועט דאָך דאָס דאַרפֿן געבן עסן און איך אַרבעט אַזױ װינציק. אָבער אַ קאַפּאָרע די ווינציק אַרבעט. איך וועל דאָס נעמען אהיים.

און לאַבזיק לאַזט זיך. סע ווייסט שוין, אַז עס . האַט שוין אַנגעטראַפֿן אַ גוטן מענטשן

דאַ דאַרף איך שוין ניט דערציילן די גרויסע פֿרייד פֿון ריפֿקעלען און מוליקן ווען זייער טאטע בערל דער אפּרייטער האט אריינגעבראכט אין הויז דאָס קריזיס־הינטעלע. זיי האַבן דאָס . געגעבן וואַראַמער מילך. זיי האַבן דאַס אויסגעוואַשן זיי האַבן דאָס אויסגעטריקנט מיט אַ האַנטעך און דערנאָכדעם דאָס געליינט שלאַפֿן. ריפֿקעלע :האַט געוויגט דאַס ווינגעלע און אונטערגעזונגען אָ, לאבזיק, אַ, שלאַף הינטעלע פֿון קריזיס, שלאַף. די פּיאַנערן וועלן שוין אַוועקטרייבן דעם קריזיס. אָ, שלאַף, שלאַף.

. האַט לאבזיק טאקע געפֿאלגט און איז איינגעשלאַפֿן